

11. Kurtyna Stanisława Wyspiańskiego

Oprócz kurtyny Henryka Siemiradzkiego jest w teatrze używana także druga kurtyna, autorstwa Stanisława Wyspiańskiego.

Kurtyna została wykonana według niezrealizowanego, pochodzącego z 1892 roku projektu pod tytułem „Z moich fantazji”. Realizacji podjął się artysta malarz, profesor Tadeusz Bystrzak oraz pracujący pod jego kierunkiem studenci Akademii Sztuk Pięknych: Alicja Wójcik, Marta Wojtuszek oraz Stanisław Juszcak. Kurtyna została odsłonięta w 2018 roku, w ramach obchodów 125-lecia Teatru im. Juliusza Słowackiego. Prace nad obrazem, wykonanym temperą na lnianym płótnie, trwały pięć tygodni.

Kurtyna mierzy około 11 metrów szerokości i ma prawie 10 metrów wysokości. Kompozycja malarska została ujęta w bordiurę, czyli dekoracyjną ramę ozdobioną motywem polnych kwiatów.

W centralnej części Muza w białej szacie rozsuwa fioletowe połacie teatralnej kurtyny. Tuż nad Muzą, zza kulis wypływają półnagie ciała trzech postaci unoszące się w powietrzu. Według kronikarza dawnego krakowskiego dziennika miały one symbolizować demony zła, Sprawiedliwość oraz Zapał. U dołu z prawej strony kurtyny tajemnicza kobieca postać ściąga z twarzy antyczną maskę. Gest ten symbolizuje połączenie światów: fantastycznej krainy słowiańskich mitów z antykiem. Postacie ukazane są w dynamicznych pozach, sugerujących gwałtowny ruch. Ich ciała są wygięte, kończyny albo zgięte, albo daleko wyciągnięte przed siebie.

W dolnych rogach kurtynę zdobią dwa kartusze, czyli ozdobne tarcze z herbami miasta. Dolny pas kompozycji został podzielony na trzy części. Każda z nich przedstawia nadwiślański, nocny krajobraz. W środkowej dolnej części, na tle spokojnych wód Wisły, majaczy uśpiona sylwetka Wawelu. Krajobraz ten przywodzi na myśl fragment powstającej w podobnym czasie „Legendy” Wyspiańskiego, w której autor pisał tak: „Brzeg Wisły u stóp Wawelu, piachy, wikle, dalekie bory. Noc”. W bocznych częściach w płytkich, ciemnych wodach Wisły brodzi kilka nagich, rudowłosych rusalek.

Postaci przedstawione na obrazie mogą być nawiązaniem do nieukończonego dzieła Wyspiańskiego zatytułowanego "Fantaści", nad którym autor pracował w czasie, w którym powstał projekt.

Audiodeskrypcja: Anita Fidyka, Fundacja Siódmy Zmysł. Konsultacja merytoryczna: Diana Poskuta. Czytał Andrzej Grabowski – aktor Teatru Słowackiego.